

У МЮНХЕНІ ВІДБУВСЯ АКТ ВІДДАННЯ ТА ПОСВЯЧЕННЯ СВІТУ ДІВІ МАРІЇ І ПРОГОЛОШЕНО ЩОМІСЯЧНІ МОЛИТВИ ЗА МИР В УКРАЇНІ ТА НАВЕРНЕННЯ РОСІЇ

13.10.2025 р.

13 жовтня 2025 року Преосвященний владика Богдан у катедральному храмі Покрову Пресвятої Богородиці в Мюнхені здійснив урочистий Акт віддання та посвячення світу Діві Марії. Подію приурочено до об'явлень Богородиці у Фатімі.

У своєму зверненні архиєрей закликав усіх вірних, а особливо духовенство Апостольського Екзархату, долучатися до спільної молитви за справедливий і тривалий мир для України та за навернення Росії. Апостольський екзарх наголосив, що починаючи з жовтня 2025 року, 13-го числа кожного місяця у храмах мають відбуватися богослужіння і молитовні чужання у відповідь на заклик Богородиці у Фатімі.

Під час проповіді владика Богдан закликав присутніх не піддаватися розпачу перед обличчям агресії та страждань, а «запалити свічку надії і твердої віри в обітницю Богородиці: *Моє Непорочне серце вкінці обов'язково тріумфуватиме*». Єпископ наголосив на потребі очищення сердець від ненависті, злоби й бажання помсти, щоби наслідувати чистоту Серця Марії та стати знаряддями миру.

У молитвах вірні просили прощення за особисті та народні гріхи, бажаючи духовного оновлення України та європейських народів. У зверненні до Пресвятої Богородиці владика разом з громадою молився про мир,

захист невинних, зцілення поранених, звільнення полонених і перемогу правди. Особливе місце в молитвах посіло прохання про на повернення Росії, щоб вона «відкинула шлях насильства, ненависті і брехні».

Перед завершенням богослужіння архиерей пригадав об'явлення у Фатімі та материнський заклик Богородиці до молитви і покаяння за повернення Росії. Після Літургії відбулася процесія навколо храму з фігурою Фатімської Богородиці та запаленими свічками як знаком духовної єдності з «процесією світла» у Фатімі.

У молитві також взяв участь керівник Департаменту військового капеланства при Патріаршій курії УГКЦ владика Богдан Манишин, який у свою чергу, користуючись нагодою, подякував громаді з Мюнхена за молитовну і матеріальну підтримку захисників.

У Мюнхені відбувся Акт віддання та посвячення світу Діві Марії і проголошено щомісячні молитви за мир в Україні та навернення Росії 1

Чудотворне місце Фатіма

Глава УГКЦ у Фатімі: Ми відчуваємо, що Пречиста Діва Марія чуває над зраним українським народом 4

Глава УГКЦ у 190-й тиждень війни: Фатімські об’явлення попереджали: помилки, що вийдуть із росії, можуть отруїти весь світ 7

Глава УГКЦ у Фатімі до єпископів Європи: Чверть України вкрита мінами – площа двох Португалій 9

Свято Покрову Пресвятої Богородиці

«Ми очима віри знаємо і бачимо присутність Богородиці в житті нашого народу», – владика Богдан у свято Покрову Пресвятої Богородиці 11

Глава УГКЦ привітав захисників і захисниць України: Ви є борцями за справедливий мир для України і світу 13

Паломництва

Українці в Німеччині звершили паломництво до Альтеттінґу 14

Українці з Бельгії здійснили щорічне паломництво до місця об’явлення Пресвятої Богородиці у м. Банно 17

Всецерковне паломництво ікони з мощами святого Володимира Великого розпочалося з Києва 19

Беатифікація

«Ще один син української землі піднесений на престоли Господньої слави», – Глава УГКЦ на беатифікації отця Петра Павла Ороса 20

Папа про беатифікацію отця Петра Ороса: просимо його заступництва для України 22

Форум богословів

Богослов’я в час війни має дарувати надію – ректори духовних семінарій та академії УГКЦ про зміни, які відбулися за 30 років 23

Вірність нашої Церкви в тоталітарних обставинах є для нас дороговказом сьогодні – в УКУ завершився Всецерковний форум богословів 31

Де Бог на війні? 38

«Дорогою Надії»

Владика Богдан Дзюрах розпочав новий духовний медіапроект «Дорогою Надії» 39

ГЛАВА УГКЦ У ФАТІМІ: МИ ВІДЧУВАЄМО, ЩО ПРЕЧИСТА ДІВА МАРІЯ ЧУВАЄ НАД ЗРАНЕНИМ УКРАЇНСЬКИМ НАРОДОМ

05.10.2025 р.

«Сьогодні до змученого народу приходить Богородиця і каже ті самі слова: Моліться за навернення тих, хто вас вбиває. Бо навернення є єдиним способом звільнитися від рабства диявола. Навернення є визволяючою Божою силою, яку Господь вручає тим, хто вірить». Про це сказав Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав 5 жовтня під час проповіді у базиліці Пресвятої Трійці у Фатімі – святому місці об'явлень Пресвятої Богородиці.

Архиерейська Божественна Літургія відбулася у межах прощі українців з Португалії та інших країн Західної Європи до Фатіми, на яку зібралося більше 5 тисяч вірних.

Перед Богослужінням Отця і Главу УГКЦ у Фатімі привітав архієпископ Жозе, єпископ Фатіми-Лейрії та голова Конференції католицьких єпископів Португалії.

Предстоятель розпочав проповідь зі слів про те, що в ніч на 5 жовтня росія завдала по Україні масованого удару, внаслідок якого найбільше постраждав Львів. «Сьогодні ця ніч в Україні була особливо жорстока і кривава. Якимось так той московський диявол біснується кожній неділі, – зауважив він. — Під Львовом, у селі Лапаївка, загинула ціла родина – четверо людей, серед них 15-річна дівчина».

Попри біль, Глава УГКЦ наголосив, що приїхав до Фатіми як паломник миру, щоб разом з усіма вірними просити у Пресвятої Богородиці заступництва для стражденної Батьківщини.

«Ми хочемо тут, на святому місці об'явлення Марії, знести наші серця і руки через Неї до Христа Господа і просити, щоб Господь стримав вбивчу руку московського пана», – сказав Блаженніший Святослав.

Роздумуючи над Євангелієм про жінку-хананеянку (Мт. 15, 21–28), Глава Церкви звернув увагу на те, що Христос руйнує людські упередження щодо Бога і Його любові.

«Самі апостоли могли думати, що єдиний, живий, істинний Бог, Творець і Спаситель, є тільки Богом юдеїв. Тобто вони проектували на Бога свої людські про Нього упередження, обмежували всемогутність Божу тільки до однієї етнічної нації», – зазначив Предстоятель.

За його словами, Христос кидає виклик нашим уявленням, показуючи, що для Господа кожна людина – улюблена дитина.

«Христос себе показує як "Хліб життя", який подається кожному сьогодні у Тайні Пресвятої Євхаристії, – підкреслив проповідник. — Лише коли того Хліба попросила ця жінка, відразу її донька стала вільною від демона, який її тяжко мучив. [...] І тому завершується це Слово найвищою похвалою, яка записала цю жінку і її доньку золотими літерами в історії спасіння світу: *"Жінко, велика твоя віра! Хай тобі буде, як бажаєш"* (Мт. 15, 28)».

Блаженніший Святослав провів паралель між вірою хананеянки та материнською молитвою Богородиці за людство. Він нагадав історію Фатімських об'явлень 1917 року, коли Пресвята Діва Марія прийшла до дітей під час Першої світової війни.

«Богородиця вручає в руки невчених, ми би сказали, маргіналізованих бідних діточок потужну силу, інструмент для закінчення війни. Який же це інструмент? Перше – Вона просить молитися. Просить дітей молитися вервицю», – сказав Глава УГКЦ.

Він також нагадав слова Богородиці про необхідність молитися за навернення росії: «Тому що звідти вийдуть помилки, які отруюватимуть цілий світ, цілі народи будуть знищені».

Окрім цього, Блаженніший Святослав поділився свідченням про сучасне втручання Богородиці в долю України. 25 березня 2022 року Папа Франциск у Ватикані відновив посвяту росії та України Непорочному Серцю Марії перед фігурою Фатімської Богородиці. «Одразу на другий день, 26 березня, російські війська почали відступати від Києва. І почалася хвиля звільнення України. Ми це пережили як "чудо над Дніпром". Я сьогодні стою між вами живий саме тому», – розповів Предстоятель УГКЦ.

Він подякував Пречистій Діві Марії «за пряме втручання в долю України, яке сталося» та запевнив, що «Вона не відпустить нас і сьогодні».

На завершення проповіді Блаженніший Святослав возніс молитву до Богородиці: *«Ми сьогодні просимо: Пречиста Мати, споглянь на наш народ! Май милосердя над Твоїми дітьми, яких так тяжко мучить і дає таким тортурам демон війни сьогодні... А ми будемо разом з Тобою стояти у молитві».*

Блаженніший Святослав закликав усіх вірних стояти у вірі та помолився: «Господи, промов до кожної віруючої душі, яка сьогодні тут, у Фатімі, стоїть перед Тобою, ті самі слова, які Ти сказав до жінки хананеянки, яка волила перед Тобою, "Велика твоя віра. Хай тобі буде, як бажаєш" (Мт. 15, 28)».

Трансляцію Божественної Літургії можна переглянути за [посиланням](#)

ГЛАВА УГКЦ У 190-й ТИЖДЕНЬ ВІЙНИ: ФАТІМСЬКІ ОБ'ЯВЛЕННЯ ПОПЕРЕДЖАЛИ: ПОМИЛКИ, ЩО ВИЙДУТЬ ІЗ РОСІЇ, МОЖУТЬ ОТРУЇТИ ВЕСЬ СВІТ

06.10.2025 р.

Ми приїхали до Фатіми, щоб подякувати Пречистій Діві Марії за те, що Вона вже втрутилася у війну в Україні і зупинила російське військо на підступах до Києва. Про це сказав Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав у традиційному [відеозверненні](#) в 190-й тиждень великої війни рф проти України, – війни, яка і цього тижня забирала життя дітей та щодня несла руйнування нашим містам і селам.

Глава Церкви зазначив, що впродовж тижня ворог цілеспрямовано руйнував нашу енергетичну інфраструктуру, зокрема атомні електростанції. Ударів зазнала Чорнобильська атомна електростанція, яка захищає Україну, росію і Білорусь від наслідків катастрофи. Уже понад 10 днів, починаючи з 24 вересня, блекаут спостерігається на окупованій Запорізькій атомній електростанції. Російська влада продовжує погрожувати Україні атомним тероризмом, натякаючи, що атаки на ці небезпечні об'єкти можуть стати системними.

Проте, за його словами, цього тижня ми пережили і радісну подію: 205 наших захисників було звільнено з російського полону, серед них 185 військових і 20 цивільних: *«Ми тішимося, що ті, хто довгі місяці перебував у катівнях, змогли нарешті повернутися до своїх домівок».*

Водночас цієї неділі відбулася особлива духовна подія у Фатімі – місці марійських об'явлень у Португалії, куди з'їхалися українці із країн Західної Європи на спільну прощу й молитву.

«Разом із нашим духовенством, – сказав духовний лідер українців, перебуваючи у Фатімі, – і вірними ми стояли там, де Богородиця розкрила Божий задум про Україну, у якому наш народ має особливе місце. Саме українці, багатостраждальний народ, отримали від Бога силу зупинити вбивчу руку росії.

Ми молилися до Пречистої Діви Марії єдиним серцем і єдиними устами, щоб Господь зупинив війну в Україні та благословив дітей своїм миром. Особливо дякуємо за 26 березня 2022 року, коли – після відновлення папою Франциском посвяти України і росії Непорочному серцю Марії – війська окупанта почали відступати, і Україна стала звільняти свої території. Ми віримо, що *"чудо над Дніпром"* не було одноразовим, адже Божі обітниці для свого народу є невідкличними».

Блаженніший Святослав попросив Пречисту Діву Марію бути з нами, підтримати українців, надихнути наші серця, дати стійкість і силу благодаттю Святого Духа в боротьбі зі злом: *«Фатімські об'явлення попереджали: помилки, що вийдуть із росії, можуть отруїти весь світ. У час Першої світової війни ці слова розуміли як небезпеку радянського комунізму, "червоного дракона", що загрожував людству. Проте цей "червоний дракон" нікуди не зник – лише змінив обличчя і далі вбиває не тільки в Україні, а й по всьому світу. Тому Пречиста Діва Марія просить дітей молитися за мир».*

ГЛАВА УГКЦ У ФАТІМІ ДО ЄПІСКОПІВ ЄВРОПИ: ЧВЕРТЬ УКРАЇНИ ВКРИТА МІНАМИ – ПЛОЩА ДВОХ ПОРТУГАЛІЙ

10.10.2025 р.

Блаженніший Святослав, Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви, брав участь у Пленарній асамблеї Ради єпископських конференцій Європи (ССЄЕ), яка відбувалася у Фатімі з 7 по 10 жовтня. Під час спільних сесій і дискусій європейським католицьким єпископам було представлено масштаби гуманітарної кризи, спричиненої російською агресією, а також свідчення тортур над цивільними на окупованих територіях. Глава УГКЦ закликав Церкву в Європі до послідовної солідарності з Україною.

ГУМАНІТАРНА КРИЗА ЧЕТВЕРТОГО РОКУ ВІЙНИ

Учасники асамблеї отримали дані Карітасу України, які свідчать про катастрофічні наслідки тривалої агресії. Понад 4 млн українців втратили домівки, а 58 % родин у 2024 році потребували гуманітарної допомоги, зокрема доступу до їжі, води, житла, медичних послуг і психосоціальної підтримки.

У 2025 році Карітас України підтримує 71 Центр стійкості у громадах по всій країні та працює через 10 медичних центрів, які вже надали понад 111 тис. медичних послуг. Організація також розвиває програми реабілітації ветеранів і соціального супроводу родин загиблих.

Масштаби атак на цивільну інфраструктуру продовжують різко зростати. Якщо у 2024 році Україна зазнавала 300–400 атак дронами щомісяця, то від вересня 2024-го до травня 2025 року їхня кількість сягала до 4 тис. на місяць. Нині фіксується понад 800 ударів щодня або через день.

НАЙБІЛЬШ ЗАМІНОВАНА КРАЇНА СВІТУ

Блаженніший Святослав окремо звернув увагу на проблему мінного забруднення територій. За офіційними даними Кабінету Міністрів України, 139 тис. квадратних кілометрів 23 % території країни) вкриті мінами та нерозірваними боєприпасами. Інші джерела вказують навіть до 175 тис. квадратних кілометрів.

«Майже чверть нашої землі – це територія, вкрита мінами й нерозірваними боеприпасами. Це понад 139 тисяч квадратних кілометрів – площа, що дорівнює двом Португаліям чи половині Італії. Ця тиша після вибухів – це мовчазний крик землі, який волає до совісті світу», – наголосив Глава УГКЦ.

Мінна небезпека перешкоджає поверненню людей додому, блокує розвиток сільського господарства і створює довготривалу гуманітарну кризу.

СВІДЧЕННЯ ПРО ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЦИВІЛЬНИХ

Блаженніший Святослав також згадав ініціативу Посольства України в Португалії «*Unseen Civilians – A Global Call for Justice*», що відбулася 24 лютого 2025 року. Захід був присвячений злочинам російської армії проти цивільного населення на окупованих територіях.

Особливо вразило свідчення **Олени Ягубової**, колишньої незаконно утримуваної цивільної із Запорізької області, яка пережила катування, примусову працю та загрозу життю під час утримання. З 18 осіб, із якими вона перебувала в полоні, лише 4 повернулися живими.

«Раніше в полоні моя мета була вижити, – розповіла п. Олена. — Тепер я поставила собі за мету боротися й переконувати. Бог вирішив, що я ще тут щось не доробила».

Вона також зазначила, що після звільнення багато колишніх в'язнів стають мішенню для «сафарі» – операцій, спрямованих на знищення свідків сучасного рабства.

«Це свідчення пані Олени просто вражає. Світ має знати про це», – наголосив Глава УГКЦ.

ЗАКЛИК ДО ЄДНОСТІ

Блаженніший Святослав подякував єпископам Європи за незмінну підтримку українського народу й закликав не дозволити війні стати буденністю.

«Кожен акт милосердя, кожна молитва і кожне слово правди – це крок до миру. Прошу вас залишатися поряд із нашим народом», – звернувся Предстоятель УГКЦ до учасників асамблеї.

«Ми очима віри знаємо і бачимо присутність Богородиці в житті нашого народу», – владика Богдан у свято Покрову Пресвятої Богородиці

01.10.2025 р.

1 жовтня 2025 року, у престольний празник катедрального храму Покрову Пресвятої Богородиці, владика Богдан очолив Архиєрейську Божественну Літургію та виголосив проповідь, наповнену надією, історичною пам'яттю і молитвою за українське військо.

«Покров Пресвятої Богородиці є святом нашого небесного торжества, нашого заступництва, яким огортає нас наша Небесна Ненька», – звернувся єпископ до людей у храмі.

Архиєрей нагадав про історичне коріння свята та чудесний захист Константинополя і провів паралель між давнім видінням та сучасними випробуваннями України. Він закликав до трьох молитовних прохань, які містить тропар цього свята: про покров над беззахисними, визволення полонених і спасіння для кожного.

ПОКРИЙ НАС ЧЕСНИМ ТВОЇМ ПОКРОВОМ

Єпископ наголосив, що людина завжди шукає захисту тоді, коли почувається беззахисною.

«Покривають тих, хто є беззахисний, як малу дитину у колисці», – мовив архиєрей і порівняв це прохання з благанням українського народу до міжнародної спільноти про закриття неба від ворожих ракет, наголосивши на тому, що попри байдужість світу, надія християнина – у Божому захисті та заступництві Пресвятої Діви. «Господи, руками Богородиці закрий над Україною небо, щоб не гинули твої невинні діти», – промовив архиєрей.

ВИЗВОЛИ НАС ВІД УСЯКОГО ЗЛА

Це прохання владика Богдан пов'язав із долею полонених та насильно депортованих українських дітей. *«Не маємо права забувати про тих, хто сьогодні сам собі не може дати ради, хто потребує помочі з висоти»*, – звернувся до людей у храмі проповідник.

Апостольський екзарх нагадав, що десятки тисяч дітей відірвано від батьків і розпорошено по росії, а також що полонені чекають на визволення. Єпископ підкреслив: визволення є ділом і людських зусиль, і Божого втручання.

МОЛИ СИНА ТВОГО, ХРИСТА БОГА НАШОГО, СПАСТИ ДУШІ НАШІ

Найглибше прохання тропаря – про вічне спасіння: *«Йдеться не тільки про захист беззахисних і визволення безпомічних, а й про спасіння нас усіх»*, – сказав архиєрей.

Владика Богдан зауважив, що всі ми є слабкі у вірі, часто переживаємо сумніви через війну й біль. Проте саме тепер не можна зневірюватися, а треба просити в Богородиці скріплення віри: *«Бог прийде і спасе свій народ, бо Він є з нами серед випробувань і лихоліть війни»*, – запевнив єпископ.

Після Літургії спільнота помолилася панахиду за полеглими воїнами, які віддали життя у боротьбі з російськими окупантами.

А на завершення молитви відбулося освячення двох автомобілів, які невдовзі вирушать в Україну для порятунку жертв війни.

ГЛАВА УГКЦ ПРИВІТАВ ЗАХИСНИКІВ І ЗАХИСНИЦЬ УКРАЇНИ: ВИ Є БОРЦЯМИ ЗА СПРАВЕДЛИВИЙ МИР ДЛЯ УКРАЇНИ І СВІТУ

01.10.2025 р.

З нагоди Дня захисників і захисниць України, що відзначається 1 жовтня, у свято Покрову Пресвятої Богородиці, Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав звернувся зі словами привітання та вдячності до всіх, хто боронить рідну землю.

За словами Предстоятеля УГКЦ, захисники України, щодня творячи простір життя, є справжніми борцями за справедливий мир для України, Європи й усього світу.

Глава УГКЦ подякував воїнам України за їхній щоденний подвиг: «Від усього серця вітаємо їх із цим святом і дякуємо за те, що ми живі, що ціною власного життя вони виборюють для нас можливість вільно жити на рідній землі».

Окремо Блаженніший Святослав зазначив, що Церква молиться за тих, хто поклав своє життя за Батьківщину, а також за полонених, зниклих безвісти та поранених. «Церква молиться за воїнів світла і миру, які захищають людське життя, – сказав Патріарх. — Молимося за полонених, зниклих безвісти, поранених, за тих, що лікуються в медичних закладах в Україні й за кордоном, а також за їхні родини».

На завершення Отець і Глава УГКЦ додав: «Дякуємо українському війську, що можемо далі жити, молитися і служити Богові й людям».

УКРАЇНЦІ В НІМЕЧЧИНІ ЗВЕРШИЛИ ПАЛОМНИЦТВО ДО АЛЬТЕТТІНґУ

27.09.2025 р.

27 вересня в німецькому місті Альтеттінг відбулася щорічна проща українців до чудотворної фігури Чорної Мадонни. Центральною подією паломництва стала Божественна Літургія, під час якої апостольський екзарх для українців візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії владика Богдан Дзюрах виголосив проповідь про незмінну силу Божого слова.

Альтеттінг (Altötting) – найвідоміше відпустове місце Південної Німеччини, розташоване в Баварії. Його серцем є Каплиця Святого Хреста (Gnadenkapelle), де зберігається чудотворна статуя Пресвятої Богородиці – т. зв. «Чорна Мадонна» з XIII ст.

Паломництва до Богородиці в Альтеттінгу розпочалися ще у XV столітті, коли тут сталися численні чудесні зцілення. Відтоді місце здобуло славу «баварського Люрду» та стало головним осередком Марійної побожності в німецькомовному світі. Сьогодні Альтеттінг щороку відвідують десятки тисяч паломників, особливо на великі Марійні свята. До цих паломників традиційно долучаються українці. Тут можна отримати повний відпуст, звершивши молитву перед чудотворною іконою та приступивши до Таїнств.

Особливу прихильність до цього місця виявляв папа Венедикт XVI, уродженець Баварії. Під час візиту він подарував свій єпископський перстень для корони статуї Божої Матері.

БОЖИЙ ЗАКОН – УНІВЕРСАЛЬНИЙ І ВІЧНИЙ

У своїй проповіді архиерей наголосив на Божому слові як фундаменті цивілізації й життя: *«Боже слово є вписане у людську природу і знайшло своє довершення в євангельській науці Ісуса, який сам став вочлоченим Божим словом».*

Це слово, зазначив проповідник, «є фундаментом для гідного людського життя»: будівля, зведена на ньому, стоїть міцно, навіть коли світ переживає потрясіння. І тут єпископ нагадав приклад з Євангелія: *«Кожен, хто слухає ці слова і виконує їх, подібний до розумного чоловіка, який збудував свій дім на скелі»* (Мт. 7, 24).

СЛОВО, ЯКЕ СИЛЬНІШЕ ЗА СМЕРТЬ

У проповіді прозвучало одне з найемоційніших нагадувань: Божа дія є остаточною і життєдайною. *«Боже слово таке сильне, що над ним навіть смерть не має сили»*, – сказав апостольський екзарх, згадуючи Христові слова: *«Ви можете знищити цей храм..., але після трьох днів я його відбудую»* (Ів. 2, 13).

Саме тому остаточне слово в історії людства належить *«не злу, не брехні, не агресії, а правді, любові, добру і Божому життю»*. Це, за словами проповідника, є обітницею для кожного християнина і для цілого народу.

ТРИ НЕБЕЗПЕКИ ЩОДО БОЖОГО СЛОВА

Владика окреслив три пастки, які загрожують вірним: **ігнорування слова** – це коли людина є байдужою до Божого слова і її чекає доля чоловіка, який збудував свій дім на піску, або ж людей, які не послухали Ноя і їх поглинула вода з їхніми гріхами; **слухання без втілення** – тут єпископ сказав, що не вистачить тільки слухати Боже слово, а треба його намагатися втілювати в щоденному житті, щоб воно охопило всі виміри життя і діяльності особи; **вибірковість** – коли приймаємо лише приємні істини, уникаючи складних. Особливо це стосується заповіді любові: *«Любіть ворогів ваших, моліться за тих, хто вас переслідує»*.

І тут владика Богдан процитував воїна-захисника України: «Ми стоїмо тут не з ненависті до тих, хто є перед нами, але з любові до тих, хто є за нами». І додав: «Нам, християнам, треба спромогтися і на любов до тих, хто перед нами».

ШЛЯХ КРІЗЬ ВІЙНУ – ЗАВДЯКИ ЛЮБОВІ, А НЕ НЕНАВИСТІ

Проповідник підкреслив, що сила українського народу – у здатності любити, прощати і не допускати до серця розпач: «Якщо людина є у ковчезі любови, то хаос війни ніколи не зможе опанувати таку особу. І Бог проявить у такій людині свою спасенну силу – силу життєдайного і вічного слова. Все мине, мине війна, настане мир, але людина має допомогти Богові наблизити той час завершення війни і настання миру. Так як це зробила Богородиця, прийнявши Боже слово, довірившись аж до кінця, зберігаючи своє серце непорочним і чистим, кивотом святости, добра, любови».

ЗАКЛИК ДО ПАЛОМНИКІВ

На завершення єпископ звернувся до прочан із проханням берегти чистоту серця і вірність Божому слову: «Збережіть своє серце подібним до непорочного серця Богородиці, а тоді у вашому житті і житті вашого народу довершиться обітниця: *"Небо і земля минуть, але Мої слова не проминуть ніколи"*».

Після Літургії у храмі Святих апостолів Якова і Филипа лунав духовний гімн українського народу «*Боже великий, єдиний*», а відтак паломники рушили до каплиці Благодаті, де помолились Молебень перед чудотворною фігурою Чорної Мадонни. Завершилось паломництво Хресною дорогою.

УКРАЇНЦІ З БЕЛЬГІЇ ЗДІЙСНИЛИ ЩОРІЧНЕ ПАЛОМНИЦТВО ДО МІСЦЯ ОБ'ЯВЛЕННЯ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ У м. БАННО

07.09.2025 р.

У неділю, 7 вересня, відбулася щорічна проща українців у Бельгії до місця об'явлення Пресвятої Богородиці в Банно.

Цьогоріч у паломництві взяли участь понад тисячу наших співвітчизників, щоб на цьому святому місці єднатися в молитві за мир в Україні, за українських захисників та за всіх полеглих у цій несправедливій війні. Про це повідомляє пресслужба Паризької єпархії Святого Володимира Великого.

Божественну Літургію у співслужінні духовенства Бельгії очолив **владика Гліб Лончина**, апостольський адміністратор Паризької єпархії Святого Володимира Великого. У проповіді владика звернув увагу паломників на різницю поведінки Марти та Марії, друзів Христових. Він підкреслив, що часто у нашому житті ми розсіюємося й уподібнюємося до Марти, яка була настільки заклопотана послугою та щоденними клопотами, що навіть почала вказувати Господеві, що Він має робити. Водночас усі ми покликані слухати Боже Слово у своєму житті та зберігати його.

Під час Літургії відбулася також збірка коштів для наших захисників, завдяки якій було зібрано 6413 євро.

Після Літургії процесія паломників вирушила до меморіалу 1000-ліття Хрещення Русі-України, де єпископ очолив Панахиду за всіх полеглих воїнів, захисників і захисниць нашої держави та невинних жертв війни Росії проти України.

Опісля, вірні прибули до родинного дому сім'ї Беко, де 15 січня 1933 року Пресвята Богородиця вперше об'явилася дівчинці Марієтт. На подвір'ї, у відкритій каплиці, владика Гліб очолив Молебень до Пресвятої Богородиці, під час якого в особливий спосіб молилися за зцілення ран війни. У часі молитви священники помазували вірних елеєм.

На завершення паломництва владика Гліб уділив усім вірним повний відпуст та архиєрейське благословення.

Довідка

У січні-березні 1933 року Пресвята Богородиця, що представилася як «Діва убогих» (Virgin of the Poor), явилася вісім разів 11-річній Марієтті Беко, мешканці Банно (провінція Льєж, Бельгія).

Перше об'явлення відбулося ввечері 15 січня 1933 року, коли Богородиця покликала Марієтту у садок перед її домом. 20 січня просить збудувати маленьку каплицю і благословляє дівчинку. Останнє об'явлення 2 березня: Богородиця заявляє: «Я – Матір Спасителя, Матір Божа. Молись багато. Прощавай!», кладе руки на Марієтту.

Розпочалося ретельне церковне розслідування з 1935 року, завершене поданням звіту до Риму в 1937 році. Попереднє визнання об'явлень відбулося у 1947 році, а остаточне – 22 серпня 1949 року, коли єпископ Керкгофс офіційно підтвердив їхню істинність.

Джерело на цьому місці вважається чудодійним: описано численні зцілення; понад 500 тис. паломників приїжджають щороку, особливо на молитви за хворих.

о. Михайло Шевцов
для Служби Медіа та Комунікацій Єпархії Святого Володимира в Парижі;
джерело: [Пресслужба](#) Секретаріату Синоду Єпископів УГКЦ;
світлини: Marie-Cristine Delrez і Маркіян Врублевський

ВСЕЦЕРКОВНЕ ПАЛОМНИЦТВО ІКОНИ З МОЦЬМИ СВЯТОГО ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО РОЗПОЧАЛОСЯ З КИЄВА

14.09.2025 р.

14 вересня 2025 року, у свято Воздвиження чесного і животворного Хреста Господнього, у Патріаршому соборі Воскресіння Христового в Києві відбулася особлива подія – урочистий початок Всецерковного паломництва ікони з мощами святого рівноапостольного князя Володимира Великого.

Про це повідомляє пресслужба Київської архієпархії УГКЦ.

Це паломництво, яке триватиме до кінця 2026 року, має охопити всі єпархії та екзархати Української Греко-Католицької Церкви. Святиня вирушила в дорогу до парафій, щоб кожен вірний отримав можливість помолитися перед мощами святого князя та відновити вірність спадщині Володимирового хрещення – джерела віри та духовної ідентичності українців.

УРОЧИСТОСТІ В ПАТРІАРШОМУ СОБОРІ

Першим місцем почитання святині став Патріарший собор Воскресіння Христового в Києві. Протягом дня вірні могли приступати до ікони. Саме тут мешканці та гості столиці одержали нагоду зустріти святиню, яка об'єднує минуле, сучасність і майбутнє Церкви.

Особливим моментом початку паломництва стала [презентація](#) документального фільму «Святий Володимир Великий: Повернення», який підготувало «Живе телебачення». Перегляди відбулися у «Соборовій світлиці» (укритті Патріаршого собору) після недільних Літургій. Атмосфера спільного перегляду мала не лише інформативний, а й молитовний вимір, допомагаючи глибше відчувати велич постаті рівноапостольного князя та значення цієї святині для сьогодення.

ПЕРЕДІСТОРІЯ

23 січня 2025 року Блаженніший Святослав, Отець і Глава УГКЦ, отримав мощі святого Володимира Великого з рук владики Олександра Драбинка, митрополита Переяславського і Вишневського Православної Церкви України. Тоді Глава УГКЦ наголосив: «Мощі святого Володимира для нас є великою святинею, реліквією, бо всі ми діти Церкви Володимирового хрещення».

Так, 14 вересня стало важливим днем для Української Греко-Католицької Церкви, адже саме від Києва розпочалася велика духовна мандрівка, що має об'єднати всю спільноту в молитві та глибшому пізнанні спадщини християнства в Україні.

«ЩЕ ОДИН СИН УКРАЇНСЬКОЇ ЗЕМЛІ ПІДНЕСЕНИЙ НА ПРЕСТОЛИ ГОСПОДНЬОЇ СЛАВИ», – Глава УГКЦ на беатифікації отця Петра Павла Ороса

27.09.2025 р.

27 вересня 2025 року в с. Білки на Закарпатті відбулася беатифікація священномученика Петра Павла Ороса. У богослужінні взяв участь Блаженніший Святослав, Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви, який наголосив, що Церква і весь український народ одержали нового заступника перед Богом – сина української землі.

«Сьогодні над цим селом Білки, над Закарпаттям відкрите небо. Не просто наші обличчя голубить це тепле осіннє сонце, але ми переживаємо особливу Божу мить, яка є повною благодаті Святого Духа. Сьогодні вся Вселенська Церква виносить на престולי Господньої слави ще одного сина української землі – блаженного священномученика Петра Павла Ороса», – сказав Глава УГКЦ.

Блаженніший Святослав наголосив, що постать святого Петра Павла єднає українців через покоління: «Це – особлива сила, особлива слава, особливий момент, коли пишеться історія нашої Церкви і нашого народу. Сьогодні ми відчуваємо, як уже сказав Його Еміненція, отець Петро Павло знову встає і проповідує до нас. Його слово, як ніколи, сьогодні для нас важливе, особливо в такий смутний час, зокрема в релігійному середовищі. Як колись у сталінський час, так і сьогодні, він нам вказує своїм ім'ям і своєю особою, де є правдива Христова Церква. Там, де Петро, там повнота Церкви Христової».

«Це – те слово, яке він нині говорить вам, дорогі брати і сестри, говорить до сердець усіх українців, – наголосив Глава УГКЦ. — Тому сьогодні з вами тішиться вся повнота Української Греко-Католицької Церкви. Не тільки в Україні, а й на поселеннях».

Блаженніший Святослав відзначив широку присутність єпископів УГКЦ з усієї України й діаспори, зокрема владыки Венедикта, правлячого архиерея Чиказької єпархії святого Миколая. «Ми сьогодні хочемо разом із вами пережити цю хвилю єднання всіх греко-католиків України. Як це колись робили наші блаженні священномученики в час радянських комуністичних переслідувань, так і сьогодні. Ми бачимо, що перед нами не тільки спільна історія минулого, а й спільне сьогодення і майбутнє», – зацентрував він.

Предстоятель окремо подякував кардиналу Гжегожові Рисю за слова, виголошені українською мовою: «Я думаю, ми всі були вражені, як Його Еміненція кардинал Гжегож Рись, промовив до нас чудовою українською мовою. Подякуймо йому за це! Еміненціє, дякуємо Вам з усього серця. Ви зробили зусилля, але ми всі так потребували цього Божого слова».

На завершення Блаженніший Святослав зауважив, що новий блаженний священномученик із Закарпаття стає знаком надії для всіх українців у час війни: «Нехай це свято буде для нас світлом надії серед темряви війни... Бо світло Петра Павла Ороса світить у темряві, і темрява не може його обійняти. Зі святом вас!».

Департамент інформації УГКЦ

ПАПА ПРО БЕАТИФІКАЦІЮ ОТЦЯ ПЕТРА ОРОСА: ПРОСИМО ЙОГО ЗАСТУПНИЦТВА ДЛЯ УКРАЇНИ

27.09.2025 р.

Майже одночасно з проголошенням блаженним отця Петра Ороса, що відбулося під час урочистої Божественної Літургії в Білках, що на Закарпатті, Папа Лев пригадав про цю подію під час ювілейної загальної аудієнції.

Звертаючись до вірних під час ювілейної загальної аудієнції у суботу, 27 вересня 2025 року, Папа Лев XIV пригадав про беатифікацію отця Петра Ороса із Мукачівської греко-католицької єпархії:

«Сьогодні в Білках, що в Україні, відбувається беатифікація священника Петра

Павла Ороса з Мукачівської єпархії, який був вбитий у 1953 році в ненависті до віри. Коли заборонили Греко-Католицьку Церкву, він залишився вірним Наступникові святого Петра і продовжував сміливо виконувати своє служіння підпільно, усвідомлюючи ризики. Просимо заступництва цього нового блаженного, щоб він випросив для дорогого українського народу силу витримати у вірі та надії, всупереч трагедії війни».

БОГОСЛОВ'Я В ЧАС ВІЙНИ МАЄ ДАРУВАТИ НАДІЮ – РЕКТОРИ ДУХОВНИХ СЕМІНАРІЙ ТА АКАДЕМІЙ УГКЦ ПРО ЗМІНИ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ ЗА 30 РОКІВ

11.09.2025 р.

Як розвинулася, змінилася богословська освіта та наука в Україні за останні 30 років? Як війна змінила українське богослов'я? Яким чином богословська освіта готує людей до служіння в обставинах війни і кризи? Яким має бути голос богослов'я в час війни і під час відновлення? – на ці питання відповіли три ректори духовних семінарій та ректор академії Української Греко-Католицької Церкви, напередодні Всецерковного форуму «Богослов'я УГКЦ XXI: знаки часу та надії».

Зліва направо: о. Ігор Бойко, о. Роман Островський, о. Іван Римар, о. Олег Каськів

Ми поспілкувалися з отцем Ігорем Бойком, ректором Львівської духовної семінарії Святого Духа, отцем Романом Островським, ректором Київської Трьохсвятительської духовної семінарії, отцем Іваном Римаром, ректором Тернопільської вищої духовної семінарія імені Патріарха Йосифа Сліпого та отцем Олегом Каськівим, ректором Івано-Франківської академії Івана Золотоустого.

Як розвинулася, змінилася богословська освіта та наука в Україні за останні 30 років: досягнення, виклики, проблемні точки?

• Отець Ігор Бойко, ректор Львівської духовної семінарії Святого Духа:

Найбільшим досягненням є те, що збільшився кадровий потенціал нашої Церкви. У 1990-х роках викладацькою діяльністю в семінаріях, до прикладу, у Львівській богословській академії, яка відновила свою діяльність у 1994 році,

займалися переважно гостьові викладачі-богослови, які приїжджали з-за кордону (Європи, Америки, Канади, Італії). Зараз ми виховали нову когорту українських богословів. Наші богословські інституції мають викладачів, які завершили навчання в семінаріях в Україні, а відтак здобули ліцензіати чи докторати з богослов'я в кращих університетах Європи та світу, вивчили мови і після цього повернулися в Україну.

Ще одним здобутком можна вважати налагодження тісних стосунків з іншими, у тому числі іноземними, богословськими осередками, університетами, інститутами; проведення спільних конференцій, організація публікацій, тощо. Адже ті з наших богословів, хто навчався за кордоном, підтримують надалі стосунки з інститутами, викладачами, студентами і намагаються плекати цей зв'язок з користю для України.

Важливим проектом є Школа біоетики УКУ, яка почала свою діяльність у 2008 році. На початках ми шукали найкращих викладачів світового рівня, експертів з біоетики. Зараз тут викладають наші випускники, які повернулися із навчання з-за кордону, знаючи іноземні мови, маючи відповідні наукові ступені. Сьогодні вони є чудовими фахівцями в Україні з різних біоетичних питань.

Щодо проблемних точок, то хотілося б мати більше українських богословських публікацій, книжок написаних українськими богословами. Часто ми цього не робимо через адміністративне перевантаження, але треба знаходити час, щоб говорити голосно про Україну. Ми маємо що сказати, беручи до уваги історію УГКЦ, зокрема вихід з підпілля. Ми є живими свідками, як Господь вивів нашу Церкву з неволі. Про це мало знають у світі, а нам точно треба про це говорити.

Недавно я повернувся з великої конференції, яка відбулася в Італії, місті Ріміні. Це була нагода сказати про Україну і наслідки війни. В рамках події понад 10 тисяч людей відвідали українську виставку про війну. Там розповідали про різні аспекти нашої боротьби, але мені б дуже хотілося, щоб також і голос нашого богослов'я Церкви можна було почути на такому рівні. І вже зараз нам слід думати, що можна в цьому контексті організувати наступного року, коли згадуватимемо 80-ту річницю псевдособору (1946 року) чи 25-у річницю візиту до України Папи Івана Павла II (2001 року).

• **Отець Іван Римар, ректор Тернопільської вищої духовної семінарії імені Патріарха Йосифа Сліпого:**

На мою думку, богословська наука в Україні за останні 30 років пройшла декілька етапів трансформації. Початок 1990-х – час її становлення, сповнений оптимізму та пострадянського полемізму, він був загострений на пошук та усвідомлення власної ідентичності.

Наступний етап символізував вихід науки із замкнутого середовища «переслідуваної комунізмом спільноти» та інтегрованість богословської науки у загальносвітові богословські теми, які є актуальні у різних кутках католицького світу.

Третім етапом стала ідентифікація викликів та криз християнського світу, які присутні для богословської науки на сьогоднішньому етапі у світі. Іншими словами, ці загрози не характерні виключно для тих територій, які ми раніше називали «імперією зла», але знайшли своє місце і є частиною ідеологій, побудованих у різних секторах так званого «вільного світу». Проте сам вихід богословської науки на ці теми – явище позитивне,

що свідчить про її постійний розвиток та прогрес.

• **Отець Роман Островський, ректор Київської Трьохсвятительської духовної семінарії:**

Тридцять років тому богословські освітні інституції в Україні лише зароджувалися і певний час функціонували експериментально. Сьогодні, оглядаючись на шлях, який пройшли, ми бачимо великий прогрес. Наша Трьохсвятительська духовна семінарія, як і більшість греко-католицьких семінарій в Україні, уже сформована: навчальні програми, професорський склад, бібліотечні фонди. Також є чимало наукових досягнень, зокрема, статей, виданих наукових збірників, журналів тощо. Навчання, виховання та формація нашого духовенства відбувається на якісному рівні.

Але разом з тим, щораз з'являється багато викликів. Наприклад, не завжди наша наука є систематичною, послідовною у передаванні досвіду – коли сильні викладачі формують сильних учнів, які згодом розвивають потужну нову генерацію. Важливо, щоб з відходом на пенсію одного покоління богословів, їхні досягнення не зникали, а стали основою для праці нового покоління. Це забезпечить тяглість та прогрес богословської науки.

Сьогодні у нас є потужні богослови, дослідники, але довкола них не завжди є сформоване коло молодого покоління духівників, які здатні продовжити їхню справу. Я маю з чим порівняти, бо навчався в Римі, маю друзів у Франції, Німеччині і мав нагоду побачити, як вони формують школи, і це треба переймати. Потужність і сила Церкви – не в тому, щоб дивувати. Церква щораз повинна представляти того самого Христа, який незмінний у всі часи, пояснювати його сучасній людині сучасною мовою. Тому треба робити наголос на основах: біблійних і літургійних, і виходити з цим до людей.

• **Отець Олег Каськів, ректор Івано-Франківської академії Івана Золотоустого:**

Богословська освіта в Україні за останні 30 років змінилася кардинально, адже в 1995 році відбулися перші випуски семінаристів в українських семінаріях, які розпочали навчання ще в радянський час. Семінаристи навчалися у непристосованих приміщеннях, проживали на квартирах, відчували величезну нестачу богословської літератури. Ці початки були надзвичайно важкими, проте семінаристи мали велике бажання пізнавати та вивчати богословські науки.

Щодо досягнень – семінаристи, які завершили своє навчання у різних університетах світу, здобули наукові ступені, таки повернулися в Україну, щоб розвивати богословську освіту у різних сферах життя: освітньому, адміністративному, науковому тощо.

Також, важливим є визнання Міністерством освіти і науки України наукових ступенів із богослов'я, здобутих у закордонних навчальних закладах, що сприяло подальшому утвердженню та розвитку богослов'я як науки.

Однозначно, великим успіхом стало у 2006 році визнання богослов'я в Україні, спочатку як наукової дисципліни в галузі філософії, а опісля в 2015 році як окремої спеціальності та окремої галузі знань. Це відкрило шлях для здобуття вищими духовними навчальними закладами державних ліцензій на провадження освітньої діяльності за освітніми рівнями бакалавр та магістр; акредитації освітньо-професійних програм з богослов'я та отримання випускниками богослов'я дипломів державного зразка.

Щодо викликів сьогодення, то, очевидно, це війна Росії проти України. Зродилося багато запитань, на які в час війни потрібно відповідати вже і зараз. Це питання переміщення осіб як в середині країни, так і їхню еміграцію; супроводу військових; питання кризи родини та сім'ї в час війни; важливість капеланського служіння у війську та розвиток інших видів капеланства: пенітенціарного, медичного, освітнього.

Щодо пропозицій, то було б доречним мати хоча б один фаховий журнал з богослов'я як майданчик для ділення досвідом з різної богословської тематики. В цьому ж світлі доречно б було започаткувати серію богословських наукових публікацій (монографій), як наслідок це сприяло б вдосконаленню фахових богословських компетенцій водночас із демонстрацією результатів досліджень.

Випускники 2025 року Вищої Духовної семінарії імені Патріарха Йосифа Сліпого взяли участь у XIV спецкурсі місійного служіння. Джерело: веб-сторінка семінарії

Як війна змінила українське богослов'я? Які завдання/запитання виникли?

• **Отець Роман Островський, ректор Київської Трьохсвятительської духовної семінарії:**

На мою думку, у 2014 році наше богослов'я не дало відповіді на виклики війни. Ми пригадуємо, як багато в публічному просторі з'явилося історичних, соціологічних аналізів. Богослов'я почало входити в гру пізніше – що, зрештою, природно, адже богослов'я не є наукою швидких реакцій, а зазвичай комунікує суспільству осмислені, виважені реакції.

Але навіть з часу повномасштабного вторгнення не відбулося кардинальних змін. Я не зустрічав ґрунтовних українських богословських аналізів про виклики війни. Так, є дуже добра програма УГКЦ, в якій я брав участь, – «Зцілення ран війни». Це освітній курс для духовенства, створений спільно Комісією УГКЦ у справах душпастирства охорони здоров'я та Інститутом психічного здоров'я УКУ, який є спробою осмислення того, що відбувається, і пошуку відповідей на виклики. Проте, цього є замало.

Не можна виготовити богослов'я на замовлення, воно народжується як відповідь на щось, або як бачення перспективи. І безумовно Церква (УГКЦ) не може ігнорувати фактор війни, а повинна твердо проповідувати богослов'я надії. Адже богослов'я говорить не лише про трансцендентні речі, тобто про Бога, але й про людину, яка сьогодні страждає, падає, шукає себе. І завдання сучасних християн, підтримати людину, заохотити її не до втечі, а до дії.

Головним викликом сьогодні, на мій погляд, є комунікувати суспільству, куди ми рухаємося і що ми як християни маємо робити, щоб бути корисними в час війни. Адже кожен з нас є відповідальним за Україну та свій народ. І тому богослов'я має включати усі контексти і всіх людей, які борються за нашу перемогу: військові, волонтери, медики... Їхні голоси потрібно враховувати, щоб вийшла християнська поліфонія. Саме таке богослов'я можна назвати не узагальненим та пафосним, а щирим та дієвим.

• **Отець Олег Каськів, ректор Івано-Франківської академії Івана Золотоустого:**

Війна Росії проти України вплинула на загострення відчуття справедливості та виникнення ряду екзистенційних запитань щодо існування зла, його негативних проявів в житті людей та пошуку присутності Бога в контексті цих викликів.

Щодо завдань богослов'я в контексті війни, то однозначно це освітня підготовка фахівців (священнослужителів та мирян), які відповідатимуть актуальним знакам часу та здобудуть знання та вміння, щоб служити зраненому внаслідок війни українському суспільству. Окрему увагу слід зосередити на військовому капеланстві (духовний супровід воїнів та ветеранів), медичному капеланстві та харитативному служінні (духовний та соціальний супровід поранених, тих, хто був у полоні і рідних, які втратили близьких внаслідок війни).

• **Отець Іван Римар, ректор Тернопільської вищої духовної семінарії імені Патріарха Йосифа Сліпого:**

Війна переглянула порядок тем богословської науки з огляду на їхню важливість та першочерговість. Тут варто відзначити питання інформаційної безпеки, і маніпулятивне використання богословських аргументів у пропаганді, поява викривлених богословських вчень, тощо. Увесь цей перелік сам по собі і є першочерговим списком завдань для сучасної богословської науки.

• **Отець Ігор Бойко, ректор Львівської духовної семінарії Святого Духа:**

Перші публікації українських богословів про події, які відбулися на Майдані під час Революції Гідності, почали з'являтися після розстрілу Небесної сотні. Можливо, це були перші свідчення наших богословів, священників, душпастирів, звичайних людей, які були присутніми і бачили, як в особливий спосіб Бог був присутній на Майдані. Переосмислення наслідків вбивства Героїв Небесної сотні і пошук відповідей, які стосуються боротьби за свободу у 2022 році з початком повномасштабного вторгнення Росії, почали виливатися в нові публікації.

До Церкви почали звертатися з питаннями, а де є Бог? Чи маємо прощати ворогам?... Це дуже важкі питання, але завданням богословів є шукати на них відповіді. До прикладу, ще в березні 2014 року з ініціативи Львівської духовної семінарії, ми організували духовний супровід родин, які втратили своїх рідних, працювали з родинами Героїв Небесної сотні. Це спільна молитва в семінарійному храмі, супровід тих почуттів, які були в людей після втрати – злість, депресія, страх, бажання помсти. І дуже емоційним було, коли цього літа на прощі в Страдчі до мене підходили люди і дякували, що ми допомогли їм подолати травму. Отже та праця, яку ми проводили тоді, дала результат, і люди вдячні Церкві за те, що вона огорнула їх.

Зараз ми працюємо над книгою-молитовником, де хочемо підібрати слова для підтримки тих, хто шукає відповіді саме на ці питання – де є Бог у втраті та проживанні горя? Ми сформували певні молитви, які давали б відповідь і були б підтримкою для людей в час їхньої жалоби. Сподіваюся, що молитовник вдасться опублікувати вже цієї осені і ми запропонуємо його людям, які оплакують своїх близьких.

Семінаристи та настоятелі Львівської духовної семінарії пройшли навчання з надання першої домедичної допомоги, березень 2022 року

Яким чином богословська освіта готує людей до служіння в обставинах війни, кризи і майбутньої віднови?

• **Отець Іван Римар, ректор Тернопільської вищої духовної семінарії імені Патріарха Йосифа Сліпого:**

Богословська наука, на відміну від світських дисциплін, завжди розглядала відповіді на складні запитання, які особливо актуальні у час особистих та суспільних криз. Тому у час воєнних випробувань, коли світ переходить у так звану фазу «божевілля», а звичні правила не діють, саме богословська наука може чітко розставити пріоритети, допомогти пояснити вартість цінностей, вказати на спосіб подолання викликів та криз.

• **Отець Ігор Бойко, ректор Львівської духовної семінарії Святого Духа:**

Від початку повномасштабного вторгнення ставив собі питання: що ми можемо зробити для наших семінаристів, майбутніх душпастирів нашої Церкви? Тоді з'явилася ідея провести вишкіл для семінаристів, щоб підготувати їх до служіння в умовах війни. Це було непросто, бо коли я вчився в Італії, нас до такого не готували. А сьогодні ми маємо нові реалії і проживаємо абсолютно новий досвід.

Відтак ми організували проєкт під назвою «Вишкіл семінаристів: виклики війни», до якого залучили фахівців з різних галузей і провели серію лекцій у греко-католицьких і римо-католицьких семінаріях, за підтримки Міжнародної католицької міграційної комісії. На цьому проєкті ми говорили з семінаристами про депресію, яку переживають сьогодні люди, духовну кризу, вбивство на війні, згвалтування, прощення, про супровід у жалобі – це ті теми, які породжує війна сьогодні. І які ми, як богослови, намагаємося переосмислити, доносити до наших семінаристів, бо вони – це майбутнє Церкви на наступні 50–70 років. І якщо зараз дамо їм потрібні інструменти, правильні відповіді, хочу вірити, що ми зможемо справитися з наслідками війни.

• **Отець Роман Островський, ректор Київської Трьохсвятительської духовної семінарії:**

Ми намагаємось реагувати на виклики часу, щоб наші семінаристи були готовими працювати в обставинах війни. Часто мова йде не лише про духовні речі. Наприклад, в семінарії ми впровадили курс домедичної підготовки для студентів, на якому вчать, як правильно надати першу допомогу, зупинити кровотечу, накласти турнікет тощо. Також частиною навчання став курс з БЗВП – базової загальної військової підготовки.

Ми розуміємо, наскільки великою є потреба у капеланах – медичних та військових – які працюють з найбільш збленою частиною суспільства, котра найбільше постраждала від війни. І тому ще одним завданням семінарій є готувати майбутніх священників для подальшого служіння «в полі».

• **Отець Олег Каськів, ректор Івано-Франківської академії Івана Золотоустого:**

Богословська освіта готує фахівців з богослов'я для служіння в обставинах війни, організовуючи спеціальні курси та навчальні програми. Перш за все, це спеціалізовані освітні програми для священнослужителів, особливо для військових та медичних капеланів. Вибрані освітні компоненти чи навчальні богословські дисципліни містять теоретичні розробки та практичні рекомендації щодо здійснення духовного супроводу людей в час війни з перспективою на майбутнє післявоєнне відновлення України.

Семінаристи роздають їжу та теплі напої на залізничному вокзалі людям, які прибувають евакуаційними поїздами, квітень 2022 року. З інтерв'ю о. Ігоря Бойка про служіння духовенства в час війни. Джерело: Локальна історія

Яким має бути голос богослов'я в час війни і під час відновлення України?**• Отець Олег Каськів, ректор Івано-Франківської академії Івана Золотоустого:**

Богослов'я в час війни покликане обдаровувати людей надією, що Бог завжди з ними в найскладніших кризових ситуаціях, поглиблювати та утверджувати у серцях людських віру у Воскресіння Христове та перемогу Бога над усіляким злом, допомагати людям досвідчувати любов Божу. Яскравим прикладом нам може слугувати постать та спадщина праведного митрополита Андрея Шептицького, який звершував своє пастирське служіння в надскладних історичних умовах Першої та Другої світових війн, міжвоєнних окупацій тощо.

Питання про голос богослов'я після війни (під час відновлення) вимагає цілком окремої богословської рефлексії, зважаючи до кого цей голос буде скерований. Наприклад: до воїна, який повернувся поранений з фронту, чи може до людей, які змушені будуть і надалі залишитися переселенцями, а може загалом до всього українського суспільства, яке наново вчитиметься прощення, примирення з Богом та ближніми.

• Отець Ігор Бойко, ректор Львівської духовної семінарії Святого Духа:

Це має бути голос, який свідчитиме правду. Сьогодні є багато інформаційних маніпуляцій, неправдивих новин про те, що відбувається в Україні, і тому нам так важливо, щоб голос богослов'я було чути в світі. На різних майданчиках, де можемо говорити, ми маємо про себе говорити і бути свідками правди про Україну.

Цей голос має дарувати надію тим, хто пройшов жахіття війни, полону, катування, приниження людської гідності, хто відчувається зневіреним, пригніченим, чи безсилим перед несправедливістю. Під час поїздок на Схід, я відвідав Херсон, де мав нагоду слухати свідчення молодих хлопців, які зазнали тортур через свою проукраїнську позицію. І голос богослов'я в час війни має бути про цих людей, про те, що ми їх пам'ятаємо, розділяємо їхній біль та даруємо надію. Багато людей відкривають для себе присутність Бога у війні, але є і ті, які через втрату рідних і близьких віддалилися від Нього, від Церкви. І наше завдання бути поруч з одними та іншими.

І дуже важливо, щоб цей голос лунав із проповідальниці, у зверненнях наших єпископів, Синоду УГКЦ і ніс тверду та незламну віру в Бога та в нашу перемогу.

• Отець Роман Островський, ректор Київської Трьохсвятительської духовної семінарії:

Богослов'я має запевняти, що, з одного боку, Бог не залишить свого народу і зло в кінцевому результаті буде покаране, але з іншого боку – підкреслювати, що ми є відповідальні за те, наскільки ефективно протистоїмо агресору. Відтак Церква не має бути мовчазною, а стати майданчиком для діалогу та відверто пояснювати, що коли війна залишається за дужками нашого життя, коли ми вдаємо, що її немає, то насправді обманюємо себе і висловлюємо неповагу до тих, хто нас захищає. На четвертому році повномасштабної війни нам усім важко, у багатьох опускаються руки, і голос богослов'я має пояснювати, що ми зможемо пройти цей період важкого випробування війною, тримаючись разом у солідарності та вірі.

Україна сьогодні перша зустрічає ворога, і тому завданням УГКЦ – показати всьому світові масштаб та різноманіття викликів. Відтак наша Церква сьогодні повинна впливати на удосконалення Соціальної доктрини Церкви, враховуючи гібридні інструменти ведення війни.

• Отець Іван Римар, ректор Тернопільської вищої духовної семінарії імені Патріарха Йосифа Сліпого:

Присутність Церкви у різних секторах суспільного життя, пов'язаного з війною, є помітною. Це і велика кількість проєктів, спрямованих на осіб, які постраждали внаслідок війни, праця з родинами загиблих, полонених та зниклих безвісті, присутність у лавах Збройних сил через капеланське служіння. Напрямок цієї праці свідчить про спосіб, який Церква обрала, щоб бути поруч із суспільством в часі війни і в час повоєнного відновлення. Отже, це спосіб дуже практичний, але аж ніяк не теоретичний. Він фактично і визначає завдання і пріоритети для богословської науки у цих обставинах.

Над текстом працювала Оксана Левантович,
джерело: [веб-сторінка](#) УКУ

ВІРНІСТЬ НАШОЇ ЦЕРКВИ В ТОТАЛІТАРНИХ ОБСТАВИНАХ Є ДЛЯ НАС ДОРОГОВКАЗОМ СЬОГОДНІ – В УКУ ЗАВЕРШИВСЯ ВСЕЦЕРКОВНИЙ ФОРУМ БОГОСЛОВІВ

28.09.2025 р.

«Ваша праця як богословів є важливим фундаментом для всього церковного життя та свідчення в українському суспільстві. Ми потребуємо такого богослов'я, яке випливає з досвіду, що нас оточує, – війни та ран» – митрополит Борис Гудзяк на Всецерковному форумі богослов'я в УКУ.

26–28 вересня в УКУ відбувся Всецерковний форум «Богослов'я УГКЦ в ХХІ столітті: знаки часу і надії». Форум, у якому взяли майже 200 науковців, священнослужителів, богопосвячених осіб, відкрив Блаженніший Святослав, Патріарх УГКЦ, Великий канцлер УКУ.

«Запрошую вас творити богослов'я помісної Київської Церкви. Таке богослов'я за своєю природою є відкритим, екуменічним, бо ми запрошуємо до спільного богомислія наших православних братів. Ми вертаємося *ad fontes* [до джерел, – ред.] – що є джерелом нової епохи», – наголосив Патріарх.

За підсумками Всецерковного форуму, науковці планують створити Асоціацію богословів УГКЦ, яка могла б об'єднувати мережу фахівців, а також координувати зусилля для написання документів та оптимізації освітнього процесу у різних навчальних закладах Церкви. Окрім того, у планах відновити науковий журнал «Богослов'я».

Другого дня Всецерковного форуму, окрім пленарних виступів доповідачів, провели роботу у фокусних групах під загальною тематикою «ПОГЛЯД IN SE. Внутрішньоцерковний академічний розвиток: від дослідження до навчання і душпастирювання». Учасники зосередились на обговоренні насущних богословських потреб, сучасних викликів, богословських відповідей і пошуку практичних спільних рішень. Науковці обговорили питання «ЩО» можемо зробити для кращого і загальноцерковного розвитку даної сфери і «ЯК» інституційно, організаційно та практично це реалізувати у співпраці богословських академічних закладів Української Греко-Католицької Церкви.

У матеріалі ділимося тезами з виступу **владики Бориса Гудзяка**, митрополита Філадельфійського, президента УКУ, а також тезами **отця Юрія Щурка**, декана Філософсько-богословського факультету та **отця Петра Галадзи**, професора Інституту східнохристиянських студій ім. митрополита Андрея Шептицького в Оттаві (Канада)

Другий день розпочали із пленарного виступу декана Філософсько-богословського факультету УКУ о. Юрія Щурка.

Природа богословського служіння за своєю суттю завжди була основою для служіння в складних обставинах людського буття. Пізнання Бога та його істини відбувається через заглиблення в Боже об'явлення, яке дарувалося в конкретному часі через конкретних людей та конкретною мовою. Це об'явлення завжди приносить

світло і життя людині, яка має природу наднищену гріхом, і живе у світі страждання та насильства. Служіння богослова – це відповідь віри, постійний акт Євхаристії.

Для богословів має бути чужим будь-який пафос, тріумфалізм, а також елейність та інші штучні форми поведінки, які контрастують з євангельською простотою. Богослови – це, передусім, люди великого смирення і великої ревності, які служать усім, хто цього потребує.

Наша нинішня епоха – це час швидкої лавиноподібної і глибинної трансформації світу. Людська свідомість не встигає засвоїти ці зміни.

Звідси страх та непевність постмодернізму, що часто виливається у підтримку популістів, котрі пропонують прості і зрозумілі «рішення». Це дуже небезпечна мінливість, яка сьогодні ще не до кінця осмислена сучасним богослов'ям.

Українські богослови мають сказати своє слово, адже вимір російсько-української війни не лише політичний, а й екзистенційний. Це війна між добром і злом. Чи українські богослови ставлять собі це завдання, яке потребує безпрецедентної висоти духу? Але сьогодні сам Господь так високо підняв планку і чекає на того відважного стрибуну, який візьме цю висоту і перестрибне через планку. Це і є реалізація заповіту патріарха Йосифа Сліпого – «Великого бажайте».

Людиноненависницька війна, яку Росія розв'язала в Україні, стала потужним каталізатором для переосмислення ролі богослов'я в сучасному світі.

Ця трагедія підтвердила фундаментальну істину: цінності мають значення завжди, а неспокутуване зло само по собі нікуди не зникає. Війна поставила перед українським богослов'ям гострі практичні питання. Люди потребують переконливих відповідей на екзистенційні питання життя і смерті, автентичного біблійного навчання про справедливий мир, богословського осмислення травм та шляхів зцілення.

Пленарну доповідь про потребу літургійної реформи виголосив отець Петро Ґаладза, професор Інституту східнохристиянських студій ім. митрополита Андрея Шептицького в Оттаві (Канада):

Цілісне богослов'я, як і саме християнське життя, має бути глибоко вкорінене у регулярному дисциплінованому поклонінні правдивому Богові. Важливу роль у нашому пізнанні відіграє спільна канонічна літургійна молитва, бо богослужіння має потенціал забезпечувати особливу форму так званого неявного

знання. Воно стосується форми нерефлексивного чи передрефлексивного сприйняття, що спрямовує і фільтрує рефлексивне та аналітичне мислення. Це неявне знання стає матрицею, яка допомагає людині визначати достовірне та жити ним. Віра та вірування – це повітря, яким дихає богослов'я. І воно циркулює та очищується набагато краще, якщо не проходить тільки через фільтр герменевтики підозріння чи дискурсивного аналізу.

Ми як богослови маємо осмислювати способи для зцілення духовних та психологічних ран. Такі катаклізми як війна стають спонуками для змін. Це також момент для роздумів про літургійну реформу, яка робитиме наші богослужіння більш християнськими. Маємо осмислити нашу активну та свідому участь у богослужіннях.

Завдяки вам та героїчному українському народові відбувається революція свідомості та психіки, про яку мріяли цілі покоління тих із нас, які народилися за межами України.

Завдяки вам та цілому державному і духовному проводові України, а зокрема нашим захисникам на фронті, змінюється самосвідомість тих із нас, які виростили за кордоном, наприклад, у Північній Америці.

Виступ також мав владика Борис Ґудзяк, митрополит Філадельфійський, президент УКУ. Подаємо текст його виступу повністю:

Хочу поділитися великою вдячністю Богові і вам за те, що ви є, що зібралися у цей складний час війни. Дякую усім, хто приїхав з різних кутків України, усім, хто тримає фронт, навчає, служить, зцілює, проповідує і оголошує Боже слово в цей непростий час, коли довкола стільки лукавства, брехні, коли диявол старається свій гопак провести через всю Україну. Але ви є – сьогодні, і вчора ви є разом – і це дуже важливо.

Важливо, що ця знаменна зустріч українських богословів розпочалася в день апостола та євангелиста, наперсника Господнього Івана Богослова. Саме він є покровителем Філософсько-богословського факультету УКУ, але, передовсім, він першим, кого в історії Церкви називали богословом. Іван був тим, ким він був, тому що міг прихилити своє вухо до Господнього серця. Він чув його стукіт і відчував запах Божої присутності серед нас. Він був близько Ісуса і Христос через нього поручав нам Богородицю як Матір. Ця певність про Божу близькість, про те, що ми можемо почути Боже серце, що воно промовляє і б'ється та розривається за нас – є надзвичайно важливим. Ви усі тут як возлюблені сини і доньки Господні є наслідниками Івана Богослова і всіх апостолів. І я дякую Богові за вас, за ваш подвиг.

Не сумніваюся, що ми переживаємо великий час Божої благодаті, сопричастя, яке нам Іван Богослов показує. Згадую, як 35 років тому, коли наша Церква тільки вийшла з підпілля, отець Мирон Бендик розгромлював рештки Радянського союзу такими делікатними методами як курси для священників у сільських хатах, а отець Андрій Чировський приїжджав з першими богословськими лекціями. Як отець Михайло Димид читав лекції для великої групи священників і майбутніх священників. Це у час, коли на 52 мільйони українців не було, мабуть, ні одного академічно сформованого богослова. І сьогодні наша Церква, наука, університет, семінарії, видання, і всі ви – є дороговказом для українського суспільства. І це покликає нас до високої відповідальності.

УКУ сьогодні притягує найталановитіших студентів з цілої України, які хочуть тут вчитися. І треба бути обережними, щоб зберегти у обставинах війни чисту спадщину мучеників, які не йшли на компроміс, – рівнятися на них, не йти на моральні академічні компроміси. Щоб наше богослов'я було правдивим, церковним, сопричасним, близьким до серця Ісуса, в поставі Йоана Богослова.

Я радію, що сьогодні когорта богословів є чисельною. Тисячу студентів наша Церква відправила на закордонне навчання в 21 столітті. Я думаю, що у 1990-х роках це число було не набагато менше. Отже, є певна чисельність, кількість і певна якість. Наші викладачі написали добрі докторати, вивчали мови, а один з найбільших здобутків нашого академічного богослов'я полягає у тому, що воно позначене правдивістю.

Ваша праця як богословів є важливим фундаментом для всього церковного життя та свідчення в українському суспільстві.

Ми потребуємо такого богослов'я, яке впливає з досвіду, що нас оточує, – війни та ран. Цей досвід новий і його слід осмислювати в той час, коли ми ще не до кінця усвідомили те, що з нами відбулося у 20 столітті.

В часі Другої світової війни вбили 7 мільйонів жителів української землі, зруйнували безліч міст та сіл. Наше богослов'я також є покайним, смиренным, воно бачить наші немочі і нашу силу у Бозі та взаємному сопричасті, яке збереглося крізь десятиліття підпілля і для багатьох є далекою минувшиною. Але саме цей час вірності Церкві в тоталітарних обставинах є для нас учителем, дороговказом. І я надіюся, що наше богослов'я, зможе осмислювати сьогоднішні втрати, біль, смерті, брутальність цієї війни, виходячи не лише з мудрості останніх днів, а й останніх десятиліть і століть.

Сьогодні ми боремося з неоколоніалізмом, з останньою з європейських неоімперій, яка мусить завалитися докінця. Нема вже ні Французької, ні Британської імперії, Німеччина, Бельгія, Нідерланди – усі мусили відпустити свої колонії. Звичайно це ставалося тоді, коли окуповані менші народи визнавали свою Богом дану гідність і тоді великі імперії програвали війни. Це стається і сьогодні на наших очах. Але ми також мусимо усвідомлювати, що європейські народи, які плекали колоніалізм, були народами з християнськими традиціями. Сьогодні світове християнське богослов'я, мусить зрозуміти роль російської православної церкви в підживленні імперіалізму в Росії.

Ми бачили багато чудес у скромності, маргіналізованості, адже саме автентичність, правдивість, а не титули і престиж є тим, що знаменує правдиве духовне життя та богослов'я. І сила маргіналізованих, немічних – у сопричасті, близькості. І це свято Церкви, науки, нашого богослов'я, яке очолив Блаженніший Святослав, має на меті побудувати між нами цю близькість. Я радію успіхам, плодами наших отців, їхнім розвитком, ростом. Надіюся, що ми усі будемо дійсно любити один одного. В апостола Йоана ми читаємо, якщо хтось каже, що любить Бога, а ненавидить брата свого – той неправдомовець. Я хотів би заохотити кожного з вас зробити такий іспит совісті на цьому форумі і запитати себе, наскільки я радію успіхам інших.

Також окремо хотів би наголосити на важливості місії нашої Церкви, без якої ми задихаємось як християни у своїй бульбашці. Я радію, що наше богослов'я має ширші контакти, але над цим варто більше працювати. В академічному контексті лакмусовим папірцем буде спроможність нашого богослов'я промовляти і переконувати поза українським контекстом, публікації на різних мовах, у різних країнах, ангажування до богословських асоціацій. Тому наше завдання – плекати та поставити на порядок денний ці питання.

Наша місія – вихід з себе і вихід з травми, з почуття меншовартості, страху.

Треба не боятися йти до бізнесу, бути на майдані, говорити в політичній сфері Божим словом та поставою Івана Богослова, передаючи стукіт Христового серця на площі, в усіх місцях праці, публічного дискурсу. Дуже важливо, щоб наше богослов'я мало також і жіноче обличчя, обличчя мирян та мирянок. Коли біоетичні питання, ідентичності чоловіка і жінки стають найгострішими, ми знайдемо відповідь тоді, коли наша антропологія буде позначена жіночністю Богородиці, коли ми дамо голос нашим жінкам, які в особливий спосіб несуть хрест у час війни.

Ми, які зараз перебуваємо за межами України, гордимся вами, черпаємо від вас наснагу, вчимося від вас, як протиставитися злу, як жити у складних обставинах, зберігати радість, думати і діяти пасхально. Несучи хрест, ви живете воскресінням. Будучи в обставинах, які в очах світу є практично неможливими, ви живете і даєте життя. Тому користаймо з цих невідрадних обставин для того, щоб братися за великі теми. Нехай кілька спільних проєктів наших семінарій, навчальних закладів, які ви визначите тут, відчуваючи Божий поклик, стануть такими, котрі об'єднують і відповідатимуть на найбільші питання 21 століття.

Богослов'я УГКЦ не тільки для УГКЦ, а й для усієї України і для ширшого світу, увага якого прикута до України. Світ потребує українського богослов'я, вашої праці, постави, книжок, ікон, вашого світу та святості. Нехай постава Йоана Богослова – наперсника Христового – дає вам настагу і надію.

ДЕ БОГ НА ВІЙНІ?

26.09.2025 р.

Свій виступ на Всецерковному форумі богословів УГКЦ Блаженніший Святослав закінчив цитатою із книги «Гемінґвей нічого не знає» військовослужбовця Артура Дроня з есею «Господь окопний».

«Наш окопний Господь, до якого ми маємо стільки претензій та запитань, із нами обстріляний, з нами втомлений... Інколи стає вже так невимовно важко, такий вже край. А тоді раптом з'являється думка, що я – у найбільш правильному місці на цілу планету, на весь сотворений час і простір. І я маю зараз бути тільки тут» (цитуює Блаженніший Артура Дроня). Який чудовий досвід існування. Дорогі колеги-богослови. Я хочу вам побажати мати не нижчий рівень богослов'я, яке ми чуємо від простого хлопця, якому 24 років. Хочу вам побажати мати те саме відчуття, що ви знаходитеся у найбільш правильному місці. Церква вас потребує – вашої творчості, вашого богослов'я, богомислія, бо це є знаки часу і надії для України, і з України для світу».

Подаємо відео з виступу Патріарха Святослава.

Джерело: УКУ/ФБ

ВЛАДИКА БОГДАН ДЗЮРАХ РОЗПОЧАВ НОВИЙ ДУХОВНИЙ МЕДІАПРОЄКТ «ДОРОГОЮ НАДІЇ»

01.10.2025 р.

1 жовтня владика Богдан Дзюрах, апостольський екзарх для українців візантійського обряду у Німеччині та Скандинавії, презентував нову авторську серію духовних роздумів під назвою «Дорогою Надії». Це медіапроект, який упродовж усього жовтня буде виходити щоденно на офіційній [фейсбук-сторінці](#) архиєрея та на сайті Синоду Єпископів УГКЦ.

У своїх роздумах владика Богдан запрошує вірних до глибшого усвідомлення і практикування чесноти християнської надії. За його словами, саме вона дає людині світло і силу жити навіть у найскладніших обставинах.

«Відгукуючись на заклик Святішого Отця Лева XIV та Блаженнішого Святослава присвятити жовтень щоденній молитві на вервиці за мир, запрошую до спільної молитовної мандрівки. У цій духовній подорожі прагну ділитися з вами роздумами на тему християнської надії. А Провідницею нехай буде для нас усіх Пресвята Богородиця», – зазначив владика Богдан Дзюрах.

У [першому тексті](#) зі серії архиєрей наголосив, що вже на самому початку історії спасіння Господь явив Себе як Бог надії. Попри людське падіння, Він не залишив людину в полоні страху й сорому, а вийшов назустріч, покликавши: **«Де ти?»** (Бут. 3, 9). Саме ця вірність і безумовна любов Бога, підкреслює владика, є фундаментом християнської надії та запрошенням до відновлення довірливих стосунків із Творцем.

Окрему увагу у своїх роздумах єпископ звертає на те, що голос спокусника й сьогодні часто намагається паралізувати людину почуттям негідності чи страху, особливо тоді, коли вона чує Боже покликання. Проте, як підкреслює владика Богдан, відповіддю на ці сумніви має стати довіра Божому слову та відкритість на Його милосердя, яке в особливий спосіб виявляється у Тайні Сповіді.

Проект «Дорогою Надії» є не лише щоденними духовними роздумами, а й запрошенням до молитви та спільного переживання жовтня як місяця вервиці. Владика заохочує долучатися до цієї духовної мандрівки, щоб разом із Пресвятою Богородицею вчитися ставати свідками Божої любові та носіями надії у сучасному світі.

[Пресслужба](#) Секретаріату Синоду Єпископів УГКЦ

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

CHRISTLICHE STIMME
Ukrainische Kirchenzeitung
Schönbergstrasse 9
D-81679 München
Inhaber, Herausgeber und Verleger:
Apostolische Exarchie fur katholische
Ukrainer in Deutschland und
Skandinavien D-81629 Postfach 86 02 69

Погляди авторів не завжди
відповідають поглядам редакції.
Редакція в потребі скорочує і мовно
виправляє надіслані статті.
Газета виходить двічі на місяць.
Chefredakteur: Roman Kryk
Stellvertretender Redakteur:
Bohdan Pidlisetsky

Telefon: +49 (0) 89 997 28 38 11
Telefax: +49 (0) 89 997 28 38 4
christl.stimme@ukrainische-kirche.de;
ukrainische-kirche@t-online.de;
<https://ukrainische-kirche.eu>
Річну передплату (Unkostenbeitrag)
46,- Euro переказати на conto:
Apostolische Exarchie

LIGA-Bank München
Konto-Nr.: 40 21 03 257
BLZ 750 903 00
IBAN: DE 64 7509 0300 0402 1032 57
BIC: GENODEF 1 M 0 5